Missionaris van de menselijke waardigheid

Bij de verkiezing van de Peruaans-Amerikaanse kardinaal Robert Prevost tot paus Leo XIV noemden Spaanstalige kranten zoals *El País* zijn inzet voor rechtvaardigheid en verzoening in één adem met die van de Belgische pater Hubert Lanssiers (1929-2006). Zijn graf op het Cementerio Maestro, het Père Lachaise van de hoofdstad Lima, wordt nog steeds bezocht. Zelf herbronde *padre* Lanssiers geregeld bij het graf van Damiaan als hij zijn confraters in Leuven bezocht.

Hubert Lanssiers was afkomstig uit Eben-Emael, nabij Maastricht. Zijn familie emigreerde naar Frankrijk, waar hij op zijn 21ste intrad bij de picpussen, de paters van het Heilig Hart – dezelfde congregatie van pater Damiaan. Net zoals Damiaan verliet Lanssiers al snel Europa voor een eerste missie. Hij werd naar Japan gestuurd en studeerde er theologie. Na tien jaar Tokio nam hij Peru als nieuw werkterrein. Lanssiers kwam met een bananenboot aan in Peru na een tocht van tientallen dagen. Hij werd er aalmoezenier in de zwaarbeveiligde gevangenis van Lima. Als pionier in het forensische werkveld werkte hij er aan herstel en rehabilitatie van vele gevangenen. Zijn methode bestond eruit gedetineerden te rehabiliteren door middel van creatieve projecten zoals ambachten en artistieke ateliers. Lanssiers was erbij toen de maoïstische Rode Khmer in 1975 Cambodja overnam en een schrikbewind installeerde dat aan honderdduizenden het leven kostte. Het zette hem aan om de grond van terroristische bewegingen te onderzoeken.

'Het is hoog tijd om de geest van rechtvaardigheid en verzoening te herstellen'

Hubert Lanssiers belandde via Japan in Peru. © Colegio Sagrados Corazones Recoleta

In de jaren 1980 en 1990 belandde Peru in een bloedige burgeroorlog. De marxistische groep Het Lichtend Pad voerde aanslagen uit tegen het leger en de politie, maar ook tegen politici, ambtenaren en vele gewone mensen. Volgens sommige tellingen vielen er bijna 70.000 doden. De groep maakte zich schuldig aan foltering en moord op meer dan honderd boeren die zich niet wilden aansluiten. Het leidde tot keiharde repressie en chaos. Ook de jonge missionaris Robert Prevost maakte het van 1985 tot 1998 mee. In de jaren negentig pleitte Lanssiers met succes voor de vrijlating van honderden ten onrechte van terrorisme beschuldigde burgers. De regering benoemde hem tot een van de drie leden van een commissie die de situatie van mensen die onschuldig gevangen zaten moest onderzoeken. Hij was ook de enige bemiddelaar tussen de rivaliserende terroristen van Het Lichtend Pad en MRTA, en de overheid.

Verlaten zielen

In het boek *De tanden van de draak* toont hij zijn afgrijzen voor het feit dat vrouwen van gedetineerden intiem gefouilleerd werden met dezelfde handschoen of baby's bij het bezoek door elkaar geschud werden. Hij wilde dat de gevangenis de gekooide mensen niet langer kapotmaakte. Hij richtte werkplaatsen en bibliotheken op en met jaarlijkse tentoonstellingen liet hij de wereld de creativiteit zien die oprijst tijdens de opsluiting.

Als gevangenisaalmoezenier maakte hij gewelddadige opstanden mee, waarbij honderden omkwamen. Lanssiers ging in gesprek met vaak heel jonge gevangenen - sommigen amper elf, twaalf jaar - , die gehersenspoeld waren door de radicaal-marxisten.

De pater schreef: 'Ik heb al mijn hele leven lang een soort obsessie voor de verdediging van de menselijke waardigheid, die ik zie als een geweten dat vooral bij verlaten zielen gestimuleerd moet worden, om hen te leren dat ze een waardigheid hebben die niemand hen kan afnemen.'

Hubert Lanssiers, De tanden van de draak, uitgeverij Het Punt, 2025.